

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors nagy-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Dicséretes törekvések.

A művelt magyar társadalom lassan-lassan felemelkedik arra a színvonalra, a melyen már nem ama kérdésre vár feleletet, hogy minő utakon és módokon művelheti ki önmagát, hanem hozzálatathat ahhoz is, hogy művelődésének egyik legfőbb tényezőjét, a művészetet támogassa.

Egy futó pillantás hazánk városaira, meggyőző minket arról, hogy minő áldozatkészséget tanusítanak képviselőtestületek, törvényhatóságok arra, hogy a magyar művészetnek egyes kiválóbb productumait megszerezhessek egy szobor vagy nagyobb szabású festmény alakjában, mint ha éreznék, hogy a lét és nem lét kérdése többé nem csupán az anyagi küzdelmekből való kibontakozásban, hanem abban is áll, hogy minő helyet foglal el nemzetünk közművelődési szempontból az európai cultur népek sorában.

Kicsinyben mi is gőczpontot képeztünk; kisebb területen 180 ezer léleknek egyik művelt esomópontja vagyunk, honnan a felvilágosodásnak, haladásnak sugárai a viszonyokhoz mérve, elég tágas körben sugároznak szét. E helyzetünkben nekünk is vannak elodázhatatlan kötelességeink, melyek követelőleg parancsolják, hogy a nálunk nagyobb és hatalmasabb égi testektől ne csak atvegyük, hanem tovább is adjuk, terjesztjük a műveltség fénysugarait. És ha már eljutott annyira a mi társadalmunk, hogy a művészet becsét felfogja, sőt méltányolja is: nekünk is kötelességünk annyira a mennyire tehetjük, kifejeznünk a művészetek iránt való méltánylásunkat.

Azonban még ez ideig e tekintetben nem érhet minket szemrehányás. Akkor, mikor ennek a mi kis társadalmunknak — ugyszólván — az egész magyar nemzet mulasztását kellett helyrehozni egyik legnagyobb költőnkkel szemben, megtette azt, a mit tennie kellett s ez által nem csupán egy jeles művészi alkotással tette gazdagabbá városunkat, de módot adott magának az alkotó művésznak is arra, hogy zsenialitásának kifejezést adhasson. Mikor pedig hazánk fennál-

lásának ezredik évfordulóját ünnepeltük: egy másik, szintén maradandó becsü műalkotás tanuskodik vármegyénk közönségének művészi érzékéről.

Nem sok az, a mivel dicsekedhetünk; szinte elenyészően csekély azokkal szemben, melyek még a jövőben reánk várakoznak. De legalább meg van az alap, a melyre építhetünk. Egyelőre örömiünknek adunk kifejezést a felett, hogy a szép és nemes izlés közönségünk lelkében napról-napra nagyobb tért hódít s az elérni szándékolt ezélnak első csirait máris kibontakozni látjuk a kedvező talajból. Mert a mig egyik társas körünk azzal az életrevaló tervvel foglalkozik, hogy miképen lehetne a hozzánk ellátogató szintársulatokat — mint fontos kulturtényezőket — a megélhetés gondjaiban megsegíteni, a másik lépéseket tesz arra, hogy díszes helyiségében egy kis házi színpadot állítson fel a műveltebb szórakozás céljaira.

E két utóbbi szándékról most kell kissé bővebben gondolkozni, mert mind a kettő egy-egy lépést jelent a fentebb említett magas cél felé. És hisszük is, hogy azok, a kiket kaszinónk választmányja a megalakítandó színpártoló egyesület tervezetének kidolgozásával megbízott — miután eddigi munkásságukat sok mindenféle magánkörülmény gátolta — a nyári hónapok folyamata alatt időt és alkalmat fognak találni arra, hogy tervezetüket már az őszi időszakra nyelbe üssék. Hasonlóképen bizunk abban is, hogy a polgári olvasókör által tervezett házi színpad nemsokára felépül s így közönségünknek itt is, ott is módjában fog állani, hogy nemes szórakozásokban keresse gyönyörűségét s ez irányban némi áldozatkészséget is tanusithasson.

Vármegyei közgyűlés. Megyénk törvényhatósága f. hó 13-ikán közgyűlést tart. Az erre vonatkozólag kiadott hirdetmény így hangzik:

„Több záros határidőhöz kötött elintézését igénylő fontos vármegyei ügy tárgyalása végett — rendkívüli vármegyei közgyűlés megtartása vállván szükségessé, annak határidejéül, főispán úr Ó Méltóságával egyetértőleg

odaterítette őt a Janka lábai elé. Ettől fogva hiába volt az ősz Polovna hercegnőnek minden értelme fiához. Ivanovicsot a hajnal beállta rendszeren ott fogta a szép magyar leány oldala mellett.

II.

Egy napon Polovna hercegnő így szólott fiához: — Fiam, nősülni fogsz. Nézz körül. A dús gazdag Romanovok fejedelmi házatól le egész az utolsó paraszt kunyhóig nyitva előtted minden ajtó. Válassz tetszésed szerint. Én áldásomat épp úgy adom hercegi arád koronás fejére, mint polgári menyasszonyod himzett pártájára. Csak azt a magyar leányt kerüld el . . .

A hercegnő most közelebb lépett fiához és megindult hangon folytatta:

— Régi történetet mondok el neked. Nemzetek vívták szabadságukat, köztük legelkeseredtebben a magyar. Kilenez ellensége nem birt vele, tizediknek minket hívtak le. A harcba vonuló csapatok közt volt atyád is. Akkor éppen egy hónap óta voltam neje. Mindössze ennyi ideig volt részem abban, a mit úgy hívnak, hogy szerelem, mert atyád nem tért vissza többé. Megölték a magyarok . . .

A hercegnő könyecsképeket törült ki szemeiből.

— Láto! fiam — folytatá kis szünet után, ezért féltelek én egy téged attól a magyar leánytól. Nem tehetek róla, de én babonás vagyok, én abban a magyar leányban gyászos végzetemnek a folytatását látom.

Nem tudta tovább mondani. Zokogás fogta el. Ivanovics oda ment hozzá, lehajolt melléje és úgy esőköltgatta a két kezét, a mi a hercegnőnek láthatólag jól esett, mert lassanként derülni kezdett az arca. Majd nagy szeretettel az ölébe vonta fiának a fejét, egyre kérdezve tőle:

— Ugy-e fiam, kerülni fogod azt a magyar leányt?
— Megpróbálom anyám . . .

III.

A próba nem sikerült. Ivanovics sokkal ittasabb volt már, semhogy ki tudott volna józanodni. Ellenkezőleg éjszakáról-éjszakára mind mélyebbre merült abba a két

— folyó évi június hó 13-ik napjának d. e. 9 órája Rimaszombat városába, a vármegye székházának nagytermébe tüzetett ki. — Midőn erről vármegyénk T. közönségét értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés tárgyait a törvény 46-ik szakasza értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő és sürgős elintézését igénylő ügyek — valamint a községi számadások megvizsgálása és elintézése fogják képezni. — Rimaszombatban, 1899. évi június hó 3-án.

Bornemisza László, alispán.

Közgyűlés. „A rimaszombati vadász-társulat“ f. év és hó 17-én d. e. 9 órakor a vármegyei ház árszékéi tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a társulat tagjai ez uton is meghívtnak. — A közgyűlés tárgyai következők lesznek: 1. Az évi költségvetés s ezzel kapcsolatban a tagsági díjak megállapítása. — 2. A vadászat mikénti gyakorlása. — 3. A fácszántenyésztés tovább fejlesztése tekintetében megfelelő intézkedés tétele. — 4. A mult évi számadások megvizsgálása. — 5. Néttan betérjesztendő indítványok.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1899. évi június hó 13-ikán tartandó rendkívüli közgyűlés

tárgysorozata.

1. Rimaszombat r. t. város képviselő-testületének előterjesztése az állami fogyasztási adó után szedhető városi adóptlékek tárgyában.
2. Bagályi Géza vármegyei főpénztárnok kérvénye 2 havi szabadság iránt.
3. Rimaszombat r. t. város 1898 évi gyámpénztári számadása.
4. Jolsva r. t. város 1898-ik évi gyámpénztári számadása.
5. Nagy-Röcze r. t. város 1898. évi gyámpénztári számadása.
6. Rozsnyó r. t. város 1898-ik évi gyámpénztári számadása.
7. A vármegyei r. t. városok és községek községi, valamint szegényalapú költségvetéseinek és zárszámadásainak megvizsgálása érdemében beadott számvevő-ségi jelentések tárgyalása.

lángoló pokolba, mely a Janka csodálatosan szép arcáról lobogott feléje. A végén aztán egészen beleveszett . . .

Az éjjeli tobzódás zaja elült a termekben. A hajnali szürkület derengő fénye álmokra kergette a mulatozókat. A tivornyától fáradt leányok egymástán tértek pihenőre. Jankát is elfogta az álomság, és kacér mosolylyal unszolta Ivanovicsot, hogy hagyja magára. Ivanovics azonban e helyett megfogta a leány puha két kezét és úgy esengett hozzá egy csókjáért.

A vágytól suttagó szavakba egy szánkónak a hangos csilingelése vegyült: Ivanovics felütötte fejét, hallgatódzott. Aztán lassan eleresztette a leány kezét és egyre figyelve a csengők zajára, az ajtónak tartott. Még nem érte el, mikor az egyik szárnya kitért csendesen és belépett anyja . . .

A hercegnő sápadt volt. Két, ijesztően sötét folt a szeméi körül és a mély ráncok a keskeny ajkak szegletében mutatták, hogy nagyon szenved, a mit egyébként elárult hangja is, melylyel fiához szólott:

— Velem fogsz jönni Sergius Ivanovics. Magammal viszlek, monda fagyos komolysággal és egy megvető pillantást vetve a leányra, szinte pattogó gyűlölettel tette hozzá:

— Mert akarom, hogy el hagyj ezt a fajzatot . . .

Janka, ki ez ideig tágra meredt szemekkel nézte ezt az egész jelenetet, az utolsó szavakra, mint a szíven sebzett vad ugrott Ivanovicsnak és mintha valamely mély álmából akarná felkelteni, a két kezével belekapaszkodott annak izmos vállába és úgy sikoltott a fülebe:

— Ivanovics! hát te tőröd ezt?! . . .

Ivanovics szólni akart valamit, de ebben a pillanatban Polovna hercegnő kezében megvillant az ősz hajánál is villogóbb tőr és Janka holtan esett össze.

. . . Sergius Ivanovics herceg pedig a gyilkosság színhelyén megjelent rendőrnek az első kérdésére azt vallotta, hogy a leányt ő ölte meg szerelemféltésből. És miután a zokogástól fuldokló ősz anyját gyöngéd fiui szeretettel szánkójába segítette, egykedvűen követte a rendőrt a gyilkosok börtönébe . . .

TÁRCSA.

Janka.

Irta: FRÁTER LAJOS.

A sugár fényök barna tobozai egyhangú koppanással hullanak alá a fagytól csillogó pázsitra. A végtelen koppanásba olykor egy-egy megvénhedt ágnek a lomha esése vegyül, kísérteties sóhaj hallatva, ha leért az enyészethez: A parknak ez unott hangulatába szomorú viszhangképp olvad bele a kastélyból kitörő jajszó, melynek hallatára ki tudja hányadszor veti magára a keresztet az a bamba képű huszka, ki e helyen a portás tisztét tölti be, unos-untalan sóhajtozva:

— Szegény Janka . . . Szegény Janka . . .

I.

Szegény Janka! Ő volt a moszkvai magyar dalcsarnok legragyogóbb csillaga. Irigylet vetélytársa annak a sok magyar leánynak, kiket vele együtt a rubelek varázsa és valamelyik hazai orfeumból kikopott német delnőnek fényt és pompát ígérő szava csalt ki ide a messze idegenbe, a nagy Oroszországnak ebbe a hótól fehér, de büntől fekete városába.

A magyar nóta gyújtott itt is, mint mindenütt a világon. Az arany fiatalág nagy csoportokban vonult be esténként a Nelidov-park orfeummá vedlett kastélyába, mely „Ungversky-Chor“ néven rövid időn a leghírhettebb mulatóhelyévé vált Moszkvának.

Mert a magyar leányok értettek ám a művésztükhöz. A kit a dalukkal magukhoz nem fűzhettek, azt megszübbztották az égető csókjukkal, a melyből ha kóstolt valaki, mámorossá lett tőle úgy, hogy soha többé nem kellett neki a nappal, mindig csak az éjszakát vágyta friss csókjával, újabb mámorával.

Sergius Ivanovics herceg is belekóstolt ebbe a mámorba. Őt Janka kínálta meg a kehelylyel, és hogy Ivanovics ivott belőle, egyszeribe szédület fogta el, mely

Vizsgarend.

A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban 1899. június hó 12—29. napjain az évi vizsgálatok a következő rendben tartatnak meg:
Június 12. hétfő, d. e. 7—12 óráig: Magyar, Fizika 7., Történet, Német 3., Latin, Magyar 4., Görög 5. osztályban.
Délután 2—5 óráig: Német 6., Földrajz 1., Számítan 2. oszt.
Június 13. kedd, d. e. 7—12 óráig: Latin, Magyar 3., Számítan 5., Latin, Magyar 2., Német 4., Görög és görög-pótló 6. oszt.-ban
Délután 2—5 óráig: Földrajz, Görög 7., Rajzoló geometria 3., Magyar, Latin 1., Német 5. osztályban.
Június 14. szerda, d. e. 7—12 óráig: Vallás 1—6., Német, Görög-pótló irodalmi rajz 7., Mértan 1. osztályban.
Délután 2—5 óráig: Természettudomány, Történet 6., Latin, Magyar 5., Algebra, Mértan 4. osztályban.
Június 15. csütörtök, d. e. 7—12 óráig: Földrajz, Rajzoló geometria 2., Számítan 1., Latin, Magyar 6., Számítan 7. osztályban.
Délután 2—5 óráig: Görög-pótló 5. osztályban.
Június 16. péntek, d. e. 6—12 óráig: Természettudomány, Történet 5., Számítan 3., Számítan 6., Latin 7. osztályban.
Délután 2—3 óráig: Francia 5. és 6-ik; 2—5 óráig: Német társalgás 6—8. osztályokban.
Június 17. szombat, d. e. 7—12 óráig: Természettudomány, Történet 4., Fizikai földrajz 3. osztályokban.
Délután 2—5 óráig: Német társalgás 3—5. osztályokban.
Június 18. vasárnap, d. n. 3—5 óráig: Az 1—8. oszt. tornavizsgálója a vásártéren.
Június 20. kedd, d. e. 9 órákor: Zárünnepély.
Június 21. szerda: Magántanulók írásbeli vizsgálója
Június 22. csütörtök: Magántanulók szóbeli vizsgálója.
Június 26—29-én: Szóbeli érettségi vizsga.

E vizsgálatokra a t. szülőket, gyámokat, vagy ezek helyetteseit, valamint a tanügy barátait tisztelettel meghívja
Rimaszombat, 1899. évi június hó 7-én

AZ IGAZGATÓSÁG.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati közs. elemi fiu- és leány-iskolában az 1898—99. tanévi záróvizsgák a következő sorrendben fognak megtartani:

Június hó 15-én d. e. 10 órától: az izraelita fiu- és leány-növendékek hit- és erkölcsi vizsgája.

Június hó 17-én d. e. 10 órától: a róm. kath. vallású el. leány-iskolai növendékek hit- és erkölcsi vizsgája; d. u. 5 órákor: a közs. el. leány-iskolai tanulók torna-vizsgálója.

Június hó 18-án d. e. 9 órától: az ev. ref. és az ágost. ev. hitv. el. fiu- és leány-iskolai növendékek hit- és erkölcsi vizsgája, az illető hitfelekezet templomában.

Június hó 19-én d. e. 10 órától: a róm. kath. vallású fiu-iskolai növendékek hit- és erkölcsi vizsgája.

Június hó 24-én d. u. 4 órától: kertészettől, — 5 órától: tornászattól.

Június hó 26-án d. e. 8 órától: párhuzamosan a közs. el. fiu- és leányiskola I. o. növendékeinek osztályvizsgálója.

Június hó 26-án d. u. 2 órától: a közs. el. fiu- és leányiskola II. oszt. növendékeinek osztályvizsgálója.

Június hó 27-én d. e. 8 órától: a közs. el. fiu- és leányiskola III. oszt. növendékeinek osztályvizsgálója.

Június hó 27-én d. u. 2 órától: a közs. el. fiu- és leányiskola IV. oszt. növendékeinek osztályvizsgálója.

Június hó 28-án d. e. 8 órától: a közs. elemi fiu-iskola V—VI. oszt. növendékek osztályvizsgálója

Június hó 28-án d. u. 2 órákor bizonyítványok kiosztása és a tanév berekesztése.

A vizsgálatok nyilvánosak, melyekre a t. szülőket és az érdeklődő tanügy barátokat tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

Értesítés és meghívás!

A rimaszombati iparostanoncz-iskolában az 1898/99. tanévet bezáró vizsgák, kapcsolatosan a „tanonczmunka-kiállításal”, f. évi június hó 18-án délelőtt 8 órától 11-ig tartatnak, melyre az ipar- és a tanügy iránt érdeklődő szülőket és tanügy barátokat tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.

Felhívás a mezőhegyesi ménesbirtok és a szegedi országos gazdasági kiállítás meglátogatására. A megyei gazdasági egyesület ez évi szeptember hó 3-án kirándulást rendez a mezőhegyesi ménesbirtok és a szegedi országos gazdasági kiállítás meglátogatására. A kirándulás tervezete a következő: Szept. hó 3-án este 9 óra 20 p.-kor indulás Bánréveről. 4-én érkezés Mezőhegyesre. 6-án este érkezés Szegedre. 8-án indulás Szegedről. 9-én érkezés Bánréverre. A kirándulás költségei a következők: I. oszt. 44 frt, II. oszt. 40 frt, III. oszt. 15 frt. Ezen költségekbe egy vasuti jegy, mint az ételmezés és elszállásolás is bele van számítva. Az utazás mindenütt direct kocsiokon történik. Az utazásban nők is részt vehetnek. Felkérjük ennél fogva az egyesület tisztelt tagjait és a megye egész közönségét, hogy azok, kik e kirándulásra részt venni kívánnak e szándékukat az egyesület titkári hivatalánál bejelenteni sziveskedjenek, hova egyidejűleg a részvétel díja is beküldendő. A jelentkezések határideje július hó végén lejár. *Lakner László*, titkár.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, a kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítását, mint a hátralékos előfizetést sürgősen kiegyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Érettségi kormányképviselő. Mint megírtuk, a hivatalosan kiküldött kormányképviselő akadályozva van a nálunk ez idén tartandó érettségi vizsgálaton való megjelenésben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter — mint értesülünk — táviratilag bízta meg a kormányképviselővel *Dr. Szlávik* Mátyás eperjesi kollégiumi igazgató tanárt.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *dr. Wallentini* Dezsőt a helybeli főgimnázium kiváló képzettségű h. tanárát rendes tanárrá nevezte ki.

Alapszabály megerősítés. A belügyminiszter a Fehér Kereszt-egylet gömörmezei fiókjának alapszabályait megerősítette és a bemutatási záradékkal ellátta.

Választás. A helybeli városi állatorvost: *Bodnár* Jánost, ki állását nálunk közmegelegedésre töltötte be, — mint értesülünk — Nagy-Kikindára választották meg városi állatorvossá.

Küldöttség az új papnál. A jolsvaiak folyó hó 5-én nagy küldöttség útján köztölté *Baltházár* János pongyoloki ág. ev. lelkészszel jolsvai lelkészszé való megválasztását. A deputáció városunkból kocsiokon rándult ki Pongyolokra, hol az új lelkész a küldöttség tagjait szíves vendégszeretettel fogadta, s estig házában tartotta. A rimaszombatiak pedig szídták a jolsvaiakat, hogy éppen mulatság napján tudták lefoglalni a Braun-féle gyorsjárati bérkocsiakat, s sokan csak akkor jutottak valami „alkalmatosság”-hoz, mikor vége volt az erdei mulatságnak.

Katonai hír. *Pokorny* Herman altábornagy, hadtestparancsnok, *Konja* Sándor vezérőrnagy, lovag *Ziegler* Adolf hadmérnöki ezredes, *Nestor* Emil a 65-ik gyalogezred ezredese, lovag *Hoffmann* Albert, *Scribe* Viktor 60-ik gyalogezredbeli ezredesek *Katona* Gyula alezredes, *Blaskovich* György, *Fischer* Imre, *Diesner* József és *Sparnik* János 60-ik ezredbeli őrnagyok vasárnap este Miskolcra érkeztek s rövid ott időzésük után Gömörbe utaztak terepfelvételek eszközölése céljából.

Kitüntetés. *Farkas* Zoltán földbírtokos, — kinek istállója már szép hírnévnek örvend, — a mult hóban megtartott bécsi lókiállításán egy magyarosan kiállított négyes fogattal és egy hátsóval vett részt, s mint érte-sülünk, érdemei elismeréséül értékes ezüst-serleggel lett jutalmazva. Öszintén gratulálunk a kitüntetéshez, annál is inkább, mert még nem tapasztaltuk, hogy magyar gazda az osztrák állam területén ehhez hasonló diadalt aratott volna.

Orvosok Csizben. A hazánkban páratlanul álló Csizi jód-bróm fürdőt f. hó 13-án mintegy 25 budapesti orvos — az „Orvosi kör” tagjai — látogatja meg. A vendégek 12-én este érkeznek, másnap 13-án felolvasás lesz a fürdő helyiségében. A gyógyfürdő élén álló rész-vénytársaság a vendégek tiszteletére e napon díszebédet ad.

Körorvos választás. Az oszgyáni egészségügyi kör orvosi állását választás útján f. hó 3-ikán töltötték be. A választó közgyűlés *Máriássy* Gyula főszolgabíró elnökle mellett az itteni városházán folyt le. A kör 23 községének 52 szavazata van, azonban csak 39 szavazó jelent meg. Az állásra öt pályázó jelentkezett s a főszolgabíró mind az ötöt kandidálta. A szavazatszedő-bizottság elnöke *Hámos* Aladár volt, s a jelöltek közül *Dr. Csesznok* Pál helybeli gyakorló orvos 18, *Dr. Bleyer* Leo nyustyai körorvos 21 szavazatot kapott. Így az utóbbi lett 3 szavazattal az oszgyáni kör orvosa.

Gondnok kinevezés. A miskolci ügyvédi kamara az elhunyt *Hennyei* Kálmán ügyvédi irodája részére gondnokul *Bodon* Józsefet, kamarai biztósoként pedig *dr. Cziner* Miksát nevezte ki.

Athelyezés. *Várdi* A. Béla posta- és távirat-tiszt Miskolcra a helybeli postahivatalhoz helyeztetett át. Innét pedig *Cseré* László újonnan kinevezett postasegéd-tiszt Losoncra helyeztetett.

Kinevezés. A pénzügyminiszter az alsó-dabasi adóhivatalhoz *Szárász* György rozsnói díjtalan adóhivatali gyakornokot adóhivatali tisztté ideiglenes minőségben kinevezte.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: „*Markó* Gézané szül. *Hanel* Margit férjével és gyermekeivel *János* és *Izabellával* *Markó* Miklósné szül. *Hanel* Elvira férjével s gyermekeivel *Margit* és *Miklóssal*; *Wagner* Gusztávné szül. *Hanel* Anna s a számos rokonság nevében is megtört szívvel jelentik a felejtethetlen s legjobb apa, após, nagypapa, testvér és rokon *Hanel* János urnak folyó hó 31-én délután 5 órákor, élete 50-ik évében, szívizélhűdésben váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi június hó 2-án délelőtt 9 órákor fognak *Markó* Géza lakásán a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni. A gyászszertartás pedig Budapesten, f. évi június hó 3-án délután 4 órákor a kerepesi-uti temető gyászházában fog megtartatni és a drága halott ugyanonnan fog az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. — Az engedtelő szentmise áldozat folyó évi június hó 5-én d. e. 9 1/2 órákor a Budapest-Ferenc-városi plébánia templomban fog a Mindenhatóknak bemutatatni. — Áldás és béke hamvaira! — Rozsnyó, 1899. május hó 31-én.”

Üdvös rendelet. A ki tudja, milyen nehezen, mennyi keserves utánjárással kapják meg a körorvosok fáradtságosan, egészségük, sokszor életük kockázatásával megszolgált fizetésüket, az méltányolni fogja a körorvosok törekvését, hogy fizetésüket a központi pénztárból óhajtsák kiutalványoztatni. Mult hó 31-én kellett volna az ez ügyben kiküldött bizottságnak tárgyalni, azonban többféle akadály miatt elhalasztott az értekezlet. Az ez ügyben megindult mozgalom azonban máris sikerre vezetett, mert *Nagy* Elemér a rozsnói járás derék főszolgabírája — kit az elismerés méltán megillet, május hó 31-én valamennyi körjegyzőnek és nagyközségi előjáróságnak szóló rendeletet adott ki, melynek lényege az, hogy a körorvos fizetése rendszeresen negyedévenként mindenkor a közpénztárból fizetessék és a közpénztári számadásoknál a rendszeresített kiadások közt számoltassék el. Ezt a főszolgabíró már előbb is közölte az előjárósággal és jegyzőkkel, amennyiben azonban néhol még mindig a régi szokás szerint járnak el s így még az egyenként lélekszám arányában kivetett körorvosi járulékok krajezárai sem folynak be, s a körorvosnak megszolgált tisztí fizetése elnyerésére hetekig, sőt hónapokig kell várnia, szigorú rendelet betartásáért a főszolgabíró felelőssé teszi a körjegyzőket és a nagyközségek előjáróságát. A főszolgabíró ez üdvös rendeleténél figyelembe vétetett az 1886. XXII. t.-cz., melynek alapján a körorvosnak — mint rendszeresített tisztviselőnek — fizetése a közpénztárból meendő, s a lélekszám szerint kivetett fizetési összeg minden község költségvetésében a bevétel javára előirányzandó, s az év folyamán — a közadók módjára — a közpénztárba behajtandó, az évi zárszámadásba pedig a rendszeresített kiadások közé hozandó be. A rendelet mindenestre figyelemre méltó, s egy lépéssel előre viszi a körorvosok sanyaru helyzetének javítására indult mozgalmat. A megtartandó értekezlet is bizonyára figyelembe fogja venni a rendelet intézkedési módját.

Anyakönyvvezetés. A belügyminiszter Gömör-Kishontvármegyében a polonkai anyakönyvi kerületbe *Gölniczky* Gyula jegyzőt, a ratkói anyakönyvi kerületbe *Gally* Andor körjegyzőt anyakönyvvezetőkké s egyszer-smind ugyancsak a ratkói anyakönyvi kerületbe *Havran* Dániel közs. bírót anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Az Andrassy-nemzettség sirboltja Kraszna-Horkán. A rimaszombati kir. törvényszék, — mint az országos lapokban olvassuk — most hagyta jóvá, hogy néhai *Andrassy* György gróf országbíró végrendekezése folytán a család fiatalabb ága, *Gyula*, *Manó*, *Aladár* grófok leszármazottai és a jelenleg *Andrassy* Dénes gróf tulajdonában levő kraszna horkai sírboltba temetkezzenek, melynek kiépítéséhez eddig csak *Manó* gróf járult hozzá, *Andrassy* Gyula grófnak, a néhai nagy államférfiunk családja a főke teresei parkban építetett remek mauzóleumot, a melynek oly nagy értékű díszítései vannak, mint a *Munkácsy* Mihály festménye és a *Zala* György szarkofágja a mely 80 ezer forintba került. A mauzóleumot azonban pusztulás fenyegeti, mert az előtte lévő tóból víz szivárog belé. Ezért *Andrassy* Gyula grófnak és feleségének hamvait nemsokára átszállítják a kraszna horkai nemzetégi sírboltba.

Jóváhagyott választások. *Szenes* János ev. ref., *Szalontai* Gizella okl. orvónőnek a balogi ev. ref. és *Herzsenyák* Ferenc okl. tanítónak barkai r. kath. iskolához történt megválasztását a miniszter jóváhagyta s részükre az államszolgálat folyósította.

Athelyezés. A rimaszombati pénzügyigazgatóság *Gaál* Emil mezőkövesdi adótitstet hasonló minőségben a rozsnói m. kir. adóhivatalhoz helyezte át.

Vadászterület bérbeadása. Mint hírlik, a m. kir. közigazgatási bíróság Rimaszombat város tulajdonát képező erdőterületeknek szabadkézből a rimaszombati vadászársulatnak bérbeadása tárgyában hozott városi képviselő-testületi határozatot jóváhagyta.

Jegyző-választás. Polonka nagyközségben az üresedésben levő jegyzői állást: *Gölniczky* Gyula sumjézi jegyzővel töltötték be. *Sumjác* községbe helyettes jegyzői minőségben *Szontagh* helpai segédjegyző lett kirendelve.

Színészet. *Kiss* Pál, a széppességi kerület színigazgatója jól szervezett társulattal — mint halljuk — f. hó 16-án városunkba érkeztek, s előadásait 17-én megkezdte. Közönségünk a rokonszenves igazgatót ismeri, amennyiben már egyizben néhány hetet töltött városunk társulattal, és hisszük, hogy — ha mostani társulata csakugyan jó, s a város és vidéke műpártoló közönségének igényeit kielégíti és alkalmas helyen — talán a *Széchenyi*-kertben fogja előadásait tartani, sikerülni fog a közönség érdeklődését felkelteni és támogatását megnyerni.

Pályázat jegyzői állásra. A lemondás folytán megüresedett *Sumjác* nagyközség jegyzői állására pályázatot hirdet a főszolgabíró. A 450 frt fizetéssel, 100 frt lakbérrel és 100 frt irodai átalánnyal díjazott állásra június hó 30-ikáig lehet pályázni.

Dalegylet kirándulása. A magyar kir. államasutak miskolci műhelyének dal és önképzőköre június 3-ikán reggel 6 órákor külön vonaton sikerült kirándulást rendezett a várdéki fürdőbe, a hol egész napon át a legjobb kedélyben töltötték az időt. Volt szalonmasutés, labdajáték, kakasutés, versenyfutás stb. azonkívül a dalkör több különféle dalt adott elő. *Rattkay* Menyhért karnagy vezetése alatt a kiránduláson, mely *Krón* Ignác műhely-főnök érdeme, az üzletvezetőség részéről is számosan vettek részt, ugy, hogy az összes kirándulók száma meghaladta az ezret. Megérkezés után megtekintették a fürdőtelepet, a váromotot, s az erdőbe vonultak, hol késő estig vigadtak a felnőttek; férfiak, nők vegyesen és a sok apróság. A reggeli után megkezdődtek a különféle játékok, a gyermekek versenytutásai és tánczolásai. Minden egyes győztes jutalmat nyert. A világposta jutalomdíját *Eszényi* Erzsike 171 levelező-lappal nyerte el. — A kuglizó versenyben *Stovasser* Gyula lett a győztes. — A kakast rejtó fazekat *Csorba* János forgalmi tiszt törte össze. — A közönség mulattatására összegyűlt a vidék minden cigánybandája és szólt a zene minden fa árnyékában — Az ebédet is a szabadban költötték el a közönség nagy része. — *Krón* Ignác főmérnök a műhely főnöke, munkásaihoz intézett beszédében a munkásnyugdíj kérdés megoldásának közelebbi és biztos befejezését, elintézését jelezte. — Az önképzőkör dalokörében előadott dalaival lelkesítette, mulattatta hallgatóit, kik zajos ovációban részesítették annak derék karnagyát, *Rattkay* Menyhértet. — Majd *Szankovics* Miklós üzletvezető helyettes rövid, velős beszédet biztositotta a munkásokat, miszerint ugy az igazgatóság, mint a magas kormány figyelemmel és rokonszennvel kísérik a munkás-kérdést és a méltányos kívánságok elől soha sem fognak eizárkózni, csak bizalommal forduljanak a felsőbb hatóságokhoz. — *Dr. Egri* Miksa pályaeurovis népszerű tudományossággal ismertette a legújabb európai események legfontosabbjait, az oroszországi egészségügyi tanácskozásokat a gümőkör felett. — Este fél 9 órákor előállott a különvonat s hazaszállította a vig társaságot. A miskolciak kedvesen emlékeznek vissza e napra.

Járványos betegségek. Vármegyénkben az utolsó két hétben rohamosan terjedtek a heveny fertőző betegségek. A vármegye 32 községéből mult hó végéig 682 kanyaró esetet és 24 községből vörheny megbetegedést jelentettek be. A betegség szerencsére igen szűl lefolyásu, s a kanyaró után fellépett szövődményeknek is mindössze 12 gyermek esett áldozatul. Május hóban a járványserűen fellépett vörheny és kanyaró betegségek folytán *Imola*, *Hizsnyó*, *Fekete-Lehota*, *Berzete*, *Szilice*, *Aggtelek*, *Tiszoloz* és *Turesok* községekben és *Rozsnyó* városában szüneteltek az iskolai előadások.

Névváltoztatás. *Grosinger* Mór monori illetőségű, előbb murány-lutai, most rimaszombati lakos, valamint kiskoru gyermekei: *Béla*, *István*, *Jolán* és *Tivadar* *Gerőre* változtatta nevét helygimnáziumi engedéllyel.

Meteorologia. *Dr. Kuthy* Dezső egyet. magántanár hazánk egyes éghajlati öveit méltatja az orvosi meteorologia szempontjából az orvosi hetilapban. Adatai szerint az északi övhöz tartozó *Rimaszombat* (az északi szélesség: 37° 41', keleti hosszúság: 48° 23') a tenger színe felett 205 méter magasan fekszik; a napi hőingadozás évi átlaga 7 1°, átlagos évi felhőzöttség 55; szélesesend 45-3% (ez annyit jelent, hogy az évi összes — naponta 3 szor történő — szélmegfigyelések ennyi %-ában jegyzett fel az észlelő egészen vagy megközelítőleg nyugodt atmoszférát). Az esztendő havazásos napjainak száma 27. *Rozsnyóra* (é. sz. 38° 13', k. h. 48° 40'), mely 325 méter magasan fekszik a tenger színe felett, az adatok ezek: napi hőingadozás 6.5°, felhőzöttség 53, szélesesend 53-4%; havazásos napok száma: 27.

Mulatságok A rimaszombati *polgári olvasókör* folyó hó 4-én rendezte első tavaszi mulatságát a Széchenyi kert fedett táncz helyiségében. A mulatságnak pompás idő kedvezett s szép számu közönség gyűlt össze a kert helyiségben. A fiatalok késő éjjeli órákig lankadlan kitartással csapongó jókedvvel táncolt. A négyeseket 40—50 pár járta.

A helybeli *róm. kath. iskola* növendékei szokásos tavaszi mulatságukat a szabadkai erdőben f. hó 5-én tartották a közönség élénk érdeklődése mellett. A növendékek reggel vonultak ki szép, meleg időben, s a délben rendezett ebédhez társadalmunk több előkelősége kirándult. A táncz esti 9 óra tájban ért véget s a közönség a legkellemesebb benyomásokkal oszlott szét a mulatságról, mely ellen csupán annyi kifogásunk van, hogy olyanokat, kik joggal számíthatnak a figyelemre, elfeledtek meghívni; sőt tekintélyes testületről is megfeledkeztek az intézők.

A rimaszombati *kereskedő ifjak egylete* f. hó 11-én könyvtára javára a Széchenyi-kertben 50 kros belépti-díj mellett táncmulatságot rendez, melyen a közönség szórakoztatásáról tréfás matatónyokkal is fog gondoskodni a figyelmes rendezőség. A mulatság 4 órakor kezdődik; kedvezőtlen idő esetén f. hó 18-án tartatik meg.

A helybeli *cszmadia ifjuság* szintén rendez tavaszi mulatságot a Széchenyi-kertben f. hó 18-án.

Szerencsétlenség az építkezésnél. Feleden az ottani gyógyszerész házat épített, s a régi épület bontásánál f. hó 2-ikán nagy szerencsétlenség történt. Az egyik magas fal ugyanis bontás közben leomlott, s maga alá temette az ott dolgozó *Husztó Miklós* 17 éves kőmíves segédét. A fiatal ember szörnyet halt. Egyik társa *Novák András* 17 éves kőmíves legény szintén súlyos sérüléseket szenvedett s jobb karját a lezuhant kötőanyag összetörte. Ezt beszállították a megyei kórházba; másik társa, a 16 éves *Torma László* szerencsésen megmenekült, mikor észrevette, hogy a fal dől, elfutott, s így nem érte baj. A tragikus véget ért szerencsétlen fiatal ember hullaján f. hó 3-ikán a vizsgálóbíró és alügyész közbenjöttével dr. Löcherer h. törvényszéki orvos boncolást végzett. A vizsgálatot a bíróság megindította, hogy kiderítse: nem terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság.

Vörös kakas. A múlt évi tűzveszély, mi Tiszolczt hónapokon át rettegésben tartotta, ismét megjelent. Folyó 3-án este 11 órakor ismét kigyuladt egy csűr. A tűz a szomszéd csűröknél jó tápot nyerve, rohamosan terjedt tovább, már bekapott az ev. templomba és az ev. paplakba is, miket csak nagy erőfeszítéssel tudtak megmenteni. Több házat csak a fedélzet teljes leverésével tudtak megmenteni az elpusztulástól. Elégett 14 épület. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

A miskolczi keresk. és iparkamara f. é. május 29-iki gyűlésén a betegsegélyezési ügyet vette tárgyalás alá. Koppély Géza lev. tag elaborátuma szerint a pénztárak kezelése drága. Kolba Miksa (Diósgyőr) óhajtaná, ha a gyári pénztárak létesítése ne nehezítették meg. Dr. Szentpáli titkár szélesebb körű tárgyalást tartana czélszerűnek, s a gyűlés elhatározta, hogy az összes pénztárak véleménye bekívántatik, melynek alapján a keresk. miniszternek jelentés teendő. Feled közönség piaci helypénzdíjszabásának jóváhagyása pártoltatik. A czégek magyarosításának megkönnyítésére irányuló felterjesztés támogatól tárgyalatik. Az ipari szeszgyárak kontingensének leszállítása ellen az aradi kamara által tett felterjesztést, melyet az iparos szakosztály támogat; többek felszólalása után a kamara túlnyomó többsége a szakosztály véleményét elfogadja. A gazdasági egyesület által a kamarával rendezendő sörárpavásár bizottságába kiküldetnek az elnök, továbbá Feuerstein Márk, Weisz József és Wexler S. kamarai tagok. A postatakarékpénztár és clearing forgalom megkönnyítésére irányuló soproni kamarai felterjesztés pártoltatik. Ezek után Erényi Armin (Edelény) kültag panaszt emel az edelényi adókievítő bizottság eljárása miatt; a kijelölt szakértők nem hallgattak meg, s egyesek 50—200%, sőt 400 % adóemeléssel lettek megróva. Kéri a kormánytól az adóreformot sürgettetni, s a felszólamlási bizottság ülésezése iránt intézkedni. Elnök a kellő lépéseket tenni, megigérve, az ülést berekeszti.

Nyilvános számadás és nyugtázás. A „Rimaszombati Polgári Olvasókör“ által f. hó 4-én tartott táncmulatság alkalmával a bevétel volt:

a) belépti díjakkból:	113	frt	50	kr.
b) felülfizetésekből:	18	„	50	„
Összesen:	132	„	—	„
Kiadás:	46	„	56	„
Maradvány:	85	„	44	„

Köszönettel nyugtázzuk a következő szíves felülfizetéseket: Dr. Baksay Dezső úr 1 frt 60 kr., Dr. Krausz Gyula, Holländer Lajos és Kövály Jenő urak 1 frt 20—1 frt 20 kr., Farkas Zoltán úr 1 frt 10 kr., Dr. Cziner Miksa úr 1 frt., Eckstein Samu úr 70 kr., Institorisz Andre, Klein Mór, Rábel Miklós, Szabó József m., Dick Aron, Barányi Gusztáv, N. N. Schulhof Pál, Szelezky Árpád urak 60—60 kr., Bodon Józsefné urnő, Dr. Kármán Aladár, Rónay Gyula, Máthé Károly, Rakottay Danó, Káposztás Lajos, Káposztás László, Tóth János, Tóth Árpád urak 20 kr., többben 10—10 kr-ával 3 frt 30 kr., összesen: 18 frt 50 kr. A vigalmi bizottság nevében: *ifj. Gasko János*, biz. elnök.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (*Assicurazione Generali*) f. é. április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898. évi mérleg. A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedüs Sándor igazgató-tanács is ur kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképen emlékezik meg: „Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenyünknek adjunk élénk kifejezést azon nagyrabecsült férfiú iránt, ki Ó Felsége kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. Hegedüs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendetes tény Önökkel egyetemben öszinte megelégedéssel üdvözöljük, mélyen fájjaljuk egyuttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfiú közreműködéséről, ki öt 16 éven át felette buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.“ Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 449,227 817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100 562 korona 14 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,641,165 korona 59 fillérrel 114,696,582 korona

69 fillérre emelkedett. A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 27,135,669 korona 94 fillér volt, miből 11,372 530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15,763,139 korona 16 fillérre rúgott, mely összegből 12,490,283 korona 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitette át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 71,175,674 korona 21 fillér. Károkkért a társaság 1898-ban 26,527,284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489,520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 118,390,059 korona 04 fillér esik, mely összeget a társaság 175,585 káresetben fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,985,029 korona 98 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamán adózására alakított tartalék, mely az 1,604,315 korona 04 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihatított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575,029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka. — Ezeket kivül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esőkkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsorantu értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 143,645,142 korona 28 fillérrel 153,073,167 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	25,495,680	kor.	45	fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	13,126,433	„	54	„
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,692,124	„	22	„
4. Értékpapírok	100,494,915	„	65	„
5. Tárca váltók	711,252	„	—	„
6. A részvényesek biztosított adóselevei	7,350,000	„	—	„
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	4,202,761	„	75	„
Összesen	153,073,167	kor.	61	fill.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Szizjártó-utca** **36. szám** alatti ház utcai része, mely 3 szoba, előszoba és a megfelelő mellékhelyiségekkel bir, folyó évi **november 1-től haszonbérbe vehető**, esetleg **örök áron is eladó**. — Erdeklődők forduljanak a tulajdonos **Dapsy Józsefhez**. 1—3

Vásárjog bérbeadás.

1794/936. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városának **Vásárjog** ezimen gyakorolt királyi kissebb haszonvétele, mely évenként tartani szokott 6 országos, 12 havi és minden héten tartott szerda és szombatnap heti vásárból áll, f. **1899. év november 1-étől** 6 évre, 1905. október hó végéig, árverés útján bérbe adatik. Árverési határnapul **julius hó 10-ik napjának** d. u. 2 órája a városháza tanácstermébe kitűzetik, akkora bérleni kívánók azzal hivatnak meg, hogy írásbeli zárt ajánlatok, a polgármesteri hivatalnál mondott nap déli 12 órájáig beadhatók, ugyanott az árverési feltételek is megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1899. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

A csizi jód-bróm forrás fürdő részvénytársaság folyó **1899. évi június hó 20-ik napján** Csizben, a társulat hivatalos helyiségében tartja **rendes évi közgyűlését**.

A gyűlés tárgyai lesznek:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Az 1898-ik évi mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóságból és felügyelő-bizottságból sorshuzás útján kilépett tagok helyeinek újból betöltése.
5. Indítványok.

A gyűlés reggel 9 órakor veszi kezdetét s arra az összes részvényesek ezen hirdetmény által s azon felül az ismert tagok a mérlegnek egyidejű közlése mellett saját kezűkhöz kézbesítendő értesítés által is tisztelettel meghivatnak.

Rimaszombat, 1898. június hó 6.

Az igazgatóság.

Az 1898-ik évi mérleg.

I. Vagyon.		Forint	kr.	II. Teher.		Forint	kr.
1	Készpénz maradvány	2031	88	1	Alaptőke	244907	01
2	Gyógyforrás értéke	204805	43	2	Tartaléktőke	3999	01
3	Telkek	8512	83	3	Rimaszombati takarékpénztár követelése	26169	—
4	Épületek	36094	78	4	Molnár József követelése	190	56
5	Felszerelések	22567	95	5	Horváth József	4250	—
6	Leltár	10505	88	6	Üzleti tiszta nyereség	5229	04
7	Üvegház	225	87				
		284744	62			284744	62

III. Veszteség.		Forint	kr.	IV. Nyereség.		Forint	kr.
1	Omibusz-üzem számláján	285	93	1	Jódviz kiviteli számlán	2495	69
2	Irodaköltség	246	25	2	Fürdő üzlet	5527	46
3	Kamat	1672	04	3	Gyógy- és zenedij	2321	23
4	Adó	807	04	4	Bérszobák számlán	649	10
5	Izzasztó pokrócz	136	27	5	Vendéglő	766	60
6	Igazgatósági költség	2522	51				
7	Alapszabályszerű leírás a tartaléktőke számlán 10%	861	—				
8	Zármérlegnek a tiszta nyereségért	5229	04				
		11760	08			11760	08

Csiz, 1899. május 16-án.

Molnár József, igazg. elnök.

Süteő István, igazg. tag.

Pazar Andor, igazg. tag.

Glós Arthur, vezérigazgató.

Horváth József, igazg. jegyző.

Felülvizsgáltatván, helyesnek találtatott.

Sassy István, felügy. biz. elnök.

Horváth János, felügy. biz. tag.

Marikovszky Géza, felügy. biz. tag.

Eladó.

Egy igen élénk forgalmu helyen levő **fűszer- és vegyesárukereskedés** azonnal átvehető. — Venni szándékozók felvilágosításért forduljanak e lap kiadóhoz.

Eladó szénatermés.

59 kaszás, felerészben esátés **rétnek** 7—800 métermázsára becsülhető ez évi széna és sarju termése lábön 500 frtért eladó. — Közelebbi felvilágosítást ad a tulajdonos **Szontagh Andor Csetneken**. 1—2

Eladó korcsma-helyiség.

Alólírott községi bíró által közhírré tétetik, hogy a hacsavai közbirtokosság tulajdonát képező **Hacsava községben** levő korcsmaépület, **1899. évi június hó 26-án Tiszolcz községhezán** d. e. 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek örök áron el fog adatni.

Az árverési feltételekre vonatkozólag felvilágosítást ad Tiszolcz nagyközség előljárósága.

Tiszolcz, 1899. évi június hó 1.

Hanesz Pál,

1—2 bíró s közbirtokossági igazgató.

A kőbányai

Király-Sörfőző részv.-társaság

„Góliát“

MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálabb és legkellemesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak gyógyczélokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól

Hirdetmény.

236. sz. — Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1898. évi 10538. sz. végzése következtében dr. **Mayzler Jób** által képviselt **Grósz Dániel** javára **Hangonyi István** ellen 200 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 frtra becsült búza jármás ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen a rimaszécsi kir. járásbírósnak V. 382/1—1898. számú végzése folytán 200 frt — kr. tökékövetelés, ennek 1898-ik évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 19 frt 43 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Urakon alperesnél leendő eszközésére **1899. évi június hó 12-ik** napján d. e. 10 óráig határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsaron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1899. évi május hó 24-én

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ áru- és termény raktáraiban az ez idei

VII-ik évi gyapjűvásár

beraktározással egybekötve 1899-ik évi június hó 14-ik napján tartatik. — Részletes felvilágosítással szivesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymotat nem díjaztatik.

3-3

Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1898.)

BEVÉTEL

	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil
I. Kárfizetések (beleértve a kárfelvételi költségeket):								
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	659888	02						
2. Tűz- és kárbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	8441512	08						
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988	—	1008888	10				
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):								
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezetlenül)	—	—	—	—				
2. Jutalékok	175950	78	3295989	24				
3. Folyó igazgatási költségek	1536938	46	1236284	36				
4. Adók és illetékek	—	—	—	—				
III. Leírások és egyéb kiadások:								
1. Leírások teljes követelésekre	19712	27						
2. Árfolyamvesztés pénzmenekben és külföldi váltókban	446.9	37						
3. Egyéb kiadások:								
a) Járulékos kamat a hivat. ellátási pénztárba	168709	96	335090	70				
b) Ó Felsője jubileuma alkalm. létesített alapítv.	102000	—						
IV. Tartalék függő károokra:								
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1011003	60						
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1477931	—	2488034	60				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:								
1. Díjtartalék:								
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6320029	16						
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	839175	54						
2. Tökésített nyereségtartalék	7159204	70						
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	2635000	—						
4. Kétes követelések tartaléka	2437277	70	1.2. r. 482	78				
	8000	—	4.4741	40				
VI. Évi üzleti nyereség								
Összesen			30858906	18				
I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:								
1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	6973.65	04						
2. Tökésített nyereségtartalék	16.5000	—						
3. Értékpapírok árfolyam tartaléka	1418455	52						
4. Kétes követelések tartaléka	800.0	—	12096720	56				
II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):								
1. Tűzbiztosítás	931473	18						
2. Szállítványbiztosítás	1331831	—						
3. Jégbiztosítás	988	—	2264291	18				
III. Díjbevételek (levonva a törlesztéseket):								
1. Tűzbiztosítás	—	—						
2. Szállítványbiztosítás	—	—						
3. Jégbiztosítás	—	—						
IV. A tökébefektetések hozadéka:								
1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	Kor. 17.881.294.59	94	10348783	94				
le: viszontbiztosítás	7.531.510.56	—						
2. Szállítványbiztosítás	Kor. 8.667.354.84	62	4226334	62				
le: viszontbiztosítás	3.841.020.22	—						
V. Egyéb bevételek:								
1. Kötvényilletékek:								
a) Tűzbiztosítás	114453	20						
b) Szállítványbiztosítás	43485	40						
2. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	47017	23						
3. Értékpapírokon való kőnyoszerű árfolyamnyereség	18822	18	65839	41				
Összesen								

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898)

	korona	fil	korona	fil	korona	fil	korona	fil
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:								
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	6075715	68						
2. Elélesi esetűre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1073581	43						
3. Járadékfizetésekre	3.6534	59	745804	70				
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért , levonva a viszontbiztosítók részét								
1. Osztalék- és fizetési kötvényekért	—	—	2071347	88				
2. Szállítványbiztosításokért	—	—	388033	81				
III. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):								
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	—	—	—	—				
2. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	1203934	09						
3. Folyó igazgatási ügyek	13.2726	26						
4. Beszámítási jutalékok	414048	42						
5. Orvosi költségek	16134	39	3085649	16				
6. Adók és illetékek	—	—	35.372	71				
IV. Leírások és egyéb kiadások:								
1. Leírások teljes követelésekre és ingatlanra	3252	—						
2. Értékpapírokon való kőnyoszerű árfolyamvesztés	706435	38	709687	38				
V. Függő károk tartaléka:								
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	955189	40						
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	2623.4	86						
3. Járadékfizetésekre	122.8	53	1229802	79				
VI. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:								
1. Díjtartalék:								
a) Halálesetire szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 96.450.542.40							
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9.613.963.98							
c) Járadékfizetésekre	3.186.871.08							
2. Díjbevételek:								
a) Halálesetire szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 4.596.570.03							
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	288.335.20							
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	56.000	—						
4. Tökésített nyereségtartalék	2.2.0.0	—						
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék	623433	58						
6. Kétes követelések tartaléka	8.000	—						
7. A biztosítottak osztalék-alapja	1572611	47	125208527	54				
VIII. Évi üzleti nyereség								
Összesen			142669487	55				
I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:								
1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	10128454	54						
2. Díjbevételek	4374.67	36						
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	40.000	—						
4. Tökésített nyereségtartalék	26.000	—						
5. Értékpapírok árfolyam-tart. és kiegészítő tartalék	6.4768	26						
6. Kétes követelések tartaléka	8000	—						
7. A biztosítottak osztalék-alapja	1901739	02	117602925	08				
II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)								
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbizt. díjat	Kor. 17.526.9.2.7	59	16663402	59				
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbizt. díjat	Kor. 1.123.419.81	76	1110114	76				
3. Járadékfizetésekre	13.3.5.15	—	450150	16				
III. Díjbevételek:								
1. Halál esetére szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbizt. díjat	Kor. 17.526.9.2.7	59	16663402	59				
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbizt. díjat	Kor. 1.123.419.81	76	1110114	76				
3. Járadékfizetésekre	13.3.5.15	—	450150	16				
IV. A tökéberuházások hozadéka:								
1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	37796	15						
2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	600443	27						
3. Jelzálogkölcsönök kamatai	371.39	44						
4. Értékpapírok kamatai	368.772	39						
5. Ingatlanok tiszta hozadéka	619789	06	5311950	91				
V. Egyéb bevételek:								
1. Kötvényilletékek	307680	01						
2. Egyéb kezelési bevételek	11902	26						
3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	3076	42	349738	69				
Összesen								

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil	korona	fil	korona	fil			korona	fil	korona	fil	korona	fil
1	A részvényesek adólevelei a tőke he nem fizetett részéről	3675000	—	3675000	—	7350000	—	1	Alapítók	52.0000	—	52.0000	—	10400000	—
2	Ingatlan bírtok:							2	Tökésített nyereségtartalék	262.000	—	262.000	—	5250000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	1.086000	—	1.086000	—	3	Tartalék-alap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	2437277	70	4630.18	54	7067226	24
	b) Mezőgazdasági bírtokok	2468000	—	—	—	2468000	—	4	Kiegészítő tartalék	—	—	1.04315	04	1604.15	04
3	Eptés-alatt álló intézeti házak:							5	Tartalék-alap kétes követelések fedezésére	80.000	—	80.000	—	1600000	—
	a) Triestben	—	—	141280	05	144280	05	6	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegen	7159.204	70	—	—	7159204	70
	b) Milanóban	—	—	12.9152	78	13.9152	78	7	Díjtartalék folyó biztosításokra a B mérlegen	—	—	109251377	46	109251377	46
4	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	—	—	—	—	8558247	62	8	Díjtartalék a B mérlegen	—	—</				